

ה"ת 481/05/16 - בעניין: מדינת ישראל נגד שי ברס

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 481-05-16 מדינת ישראל נ' ברס

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ רס"ב גיא ורטהיים ומפקח שרון שלג

נגד

שי ברס

ע"י ב"כ עו"ד גליה כהן

החלטה

לפני בקשה ראשונה להארכת תוקף צו להחזקת תפוסים למשך 180 ימים, החל מיום 2.5.16 (צו מיום 8.11.15 (צ"א 18634-11-15)). הנכס שהמשך תפיסתו (ברישום) מתבקשת הוא בית מגוריו של המשיב (גוש 6941 חלקה 88 תת חלקה 7 - בית ברח' טיומקין 15, דירה 7, תל אביב) (להלן: "**הנכס**"). שווי הנכס, על פי הערכת המבקשת, הוא 3,700,000 ₪ ולאחר קיזוז משכנתא 2,500,000 ₪ (למחלוקת אודות שווי הנכס ראה להלן).

כנגד המשיב וחשודים רבים אחרים נפתחה חקירה סמויה, אשר ביום 2.11.15 הפכה גלויה עם מעצרם, בחשד לביצוע עבירות של קבלת שוחד, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הלבנת הון, רישום כוזב במסמכי תאגיד ועבירות נוספות.

על פי החשד, במהלך כהונתו של המשיב כמנכ"ל חברת נתיבי ישראל (נת"י), בין השנים 2011-2014, פעל בניגוד עניינים בתאגיד ועל מנת שמקורביו יזכו בעבודות מול חברת נתיבי ישראל, כל זאת בתמורה לשוחד שקיבל. לאחר דיון שהתקיים בעניין מעצרו של המשיב, קבע בית המשפט כי קיים חשד סביר לביצוע העבירות המיוחסות למשיב.

בחלוף כחצי שנה מיום תפיסת נכס הנדל"ן ברישום עותרת המבקשת להארכת תוקף החזקת התפוס (ברישום) למשך 180 ימים נוספים, זאת מכוח הוראות חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 ופקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), תשכ"ט-1969, מחשש להברחת רכוש על ידי המשיב ועל מנת להבטיח חילוטו העתידי.

ב"כ המשיב, בתגובתה בכתב, בדיון בעל פה וכן בהשלמת הטיעון מטעמה, התנגדה לבקשה תוך שהיא מעלה מספר טענות, כדלקמן:

א. צו התפיסה ניתן מכוח סעיפים 21(א) ו-26 לחוק איסור הלבנת הון, ואולם בעת הוצאת הצו ובסמוך לו כלל לא נחשד המשיב בעבירות לפי חוק זה. על כן, לא ניתן היה לעתור לקבלת הצו וממילא לא לקבלו ולבקש הארכת תוקפו. משבחרה המבקשת בתפיסת הנכס בהתאם לחוק איסור הלבנת הון, היה עליה לנקוט במסלול הקבוע בדיון לתפיסת נכסים על פיו (הגשת בקשה על ידי פרקליט מחוז; הנתמכת בתצהיר; לבית המשפט המחוזי; ותוקפו של הצו יפקע לאחר 90 ימים אם לא הוגש כתב אישום). בענין זה, הפנתה ב"כ המשיב להחלטת בית המשפט העליון בענין פישר (ע"פ 6145/15 פישר נ' מדינת ישראל (25.10.15)). נטען כי הנכס נרכש על ידי המשיב בחודש ינואר 2010 (ראה חוזה מכר) והוא החל את עבודתו בחברת נתיבי ישראל בחודש ספטמבר 2010, כך שברור שלא ניתן לחלט את הנכס מכוח פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), אלא מכוח הוראות חוק איסור הלבנת הון, שכן מדובר בחילוט "בשווי". נטען כי רק ערב הגשת הבקשה הנוכחית זומן המשיב לחקירה נוספת אז הוטח בו החשד לביצוע עבירות בניגוד לחוק איסור הלבנת הון.

ב. שווי הנכס עולה באופן משמעותי על שווי העבירות המיוחסות למשיב. נטען כי נציג המבקשת מסר לב"כ המשיב, בשיחה עמה ביום 18.11.15, כי שווי העבירה המיוחסת למשיב עומד על כ-2 מיליון ₪; כי שווי הנכס הוא 2.3 מיליון ₪; ומכיוון שעל הנכס רובצת משכנתא בגובה של כ-1.2 מיליון ₪ - לא ניתן להגביל צו המניעה. בענין זה הפנתה ב"כ המשיב להסכם מכר הנכס מיום 20.1.10, שהוגש במהלך הדיון, לפיו הנכס נרכש על ידי המשיב בסכום של 2,520,000 ₪ ועל פי חו"ד שמאי מיום 6.5.16, אשר הוגשה אף היא, שווי הנכס נכון להיום עומד על 10,325,564 ₪.

ב"כ המשיב טענה כי משפנתה בענין זה לפרקליטה המטפלת בתיק, מסרה לה האחרונה כי "החקירה התפתחה" וכי שווי העבירה המיוחסת למשיב עומד כיום על כ-10 מיליון ₪ ועל כן, לא ניתן לצמצם את צו המניעה. ב"כ המשיב הדגישה כי לא מדובר בטיעון בעלמא של ההגנה, שכן עקב חסרון כיס מבקש המשיב לשעבד חלק מזכויותיו בנכס על מנת לממן את הגנתו. יצוין, כי במהלך חקירתו הנגדית של נציג המבקשת בדיון, עלה כי הוא מייחס למשיב שווי עבירה ב"סדר גודל של 37 מיליון" (עמ' 4, ש' 31).

ג. הארכת תוקף הצו למשך כל תקופת החקירה, אשר נמשכת למעלה משנה, תפגע בקניינו של המשיב מעבר למידה הנדרשת, בשים לב שעומדת לו חזקת החפות.

על כן, ביקשה ב"כ המשיב לבטל את צו ההקפאה או להגבילו לסכום של עד 2 מיליון ₪, "שווי העבירה" כפי שייחסה המבקשת למשיב מלכתחילה.

דיון והכרעה

לאחר שקראתי את כתבי הטענות, קראתי את הדו"ח הסודי שהועבר לעיוני (במ/1), קראתי את חומרי החקירה שהועברו לעיוני בקלסר המצורף ושמעתי את טיעוני הצדדים, החלטתי לקבל את הבקשה בחלקה.

ראשית לטענה בדבר חובת המדינה, לכאורה, לנקוט במסלול תפיסה אחד - לפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר

וחיפוש) או לפי חוק איסור הלבנת הון ולא לשלב בין השניים - הרי שבפסיקה עניפה נדונה טענה זו ונדחתה הן על ידי בית המשפט העליון והן על ידי בית המשפט המחוזי מרכז לוד. נקבע כי המדינה רשאית לנקוט בדרך משולבת זו, ואולם על בית המשפט לפקח ולבדוק אם הפגיעה בזכותו הקניינית של החשוד אינה עולה על הנדרש. לענין זה ראה דנ"פ 3384/09 **אברם נ' מדינת ישראל** (26.7.09), בפסקה 3; בש"פ 3190/14 **ארזון נ' מדינת ישראל** (25.6.14), בפסקאות 6-7; ע"ח 59442-12-15 **מדינת ישראל נ' ונונו ואח'** (9.2.16), בפסקה 17; ע"ח 38738-06-16 **בורוכוב נ' מדינת ישראל** (28.6.16); בש"פ 1438/16 **גורלובסקי נ' מדינת ישראל** (21.3.16); רע"פ 6709/15 **דנה שירותי נמל ולוגיסטיקה בע"מ נ' מדינת ישראל** (21.1.16).

מן האמור לעיל עולה, כי בדין פעלה המבקשת כאשר הוציאה צו בהתאם להוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) וחוק איסור הלבנת הון ובדין הוגשה הבקשה שלפניי.

נותר לברר מהו "שווי העבירה" בה היה מעורב המשיב, האם מתקיימת הלימה בין היקף העבירה לבין הקפאת הזכויות והאם הפגיעה בזכות הקניינית של המשיב אינה עולה על הנדרש.

בסיס החישוב להיקף העבירה מפורט בעמ' 3 לדו"ח הסודי **במ/1** ועניינו "שווי החוזים שסיפק המשיב למקורביו" העומד על 37,497,806 ש"ח. עיינתי בחומרי החקירה אליהם הופניתי בקלסר (סה"כ 54 מסמכים). אני קובע כי אכן קיים חשד סביר, הנדרש לשלב זה של הדיון, כי המשיב, לכאורה, פעל לקדם התקשרויות חוזיות בין חברת נת"י לבין מקורביו בתמורה לקבלת תשלומי שוחד, פעל לקבלת אנשים לעבודה בנת"י בהשפעת קודמו בתפקיד, אלכס ויזניצ'ר ומנע המשך העברת פרויקטים לחברות שעבדו עם נת"י, בהשפעה פסולה של קודמו בתפקיד. כמו כן, קיבל המשיב, לכאורה, סכומי כסף שהועברו לחשבונות הבנק שלו ושל ילדיו, בעבר הרחוק, מבלי שסיפק הסבר סביר לקבלת כספים אלה, ואני נסמך על חומרי החקירה אותם סימנתי כדלקמן:

מסמך 1, פסקה 14; מסמך 2, עמ' 3, 5, 7; מסמך 4 (קטעים מסומנים); מסמך 5; מסמך 7; מסמך 9, עמ' 34; מסמך 10 (קטעים מסומנים); מסמך 11 ש' 211 ומסמך 12 ש' 321 ואילך בזיקה למסמך 13; מסמך 14, עמ' 3; מסמך 16, ש' 853 ואילך; מסמך 18, ש' 204 ואילך; מסמך 19, ש' 179; מסמך 22, ש' 88 ואילך; מסמך 23, ש' 41 ואילך; מסמך 25, ש' 9 ואילך; מסמך 27; מסמך 29, ש' 134-136; מסמך 31, ש' 45; מסמך 34; מסמך 38; מסמך 40, ש' 194 ואילך; מסמך 41, ש' 152; מסמך 44; מסמך 48, ש' 182 ואילך; מסמכים 49-51.

עדיין נשאלת השאלה אם שווי העבירה מבחינת החשוד עומד על כ-37 מיליון ₪, כאשר אין חולק שהמשיב לא קיבל לידיו סכום עצום זה, אלא שלכל היותר - וגם על כך יכול לקום חולק - זהו סכום הנזק שנגרם לקופה הציבורית כתוצאה מהתנהלותו המושחתת של המשיב. בענין זה, המבקשת מבקשת לבצע "כפל ייחוס" (עמ' 6, ש' 5), דהיינו, לראות במשיב כמי שעבר את העבירות "בשווי" זה, ומנגד, לראות בחברות הקבלניות שזכו בחוזי העבודה כתוצאה מתשלום כספי שוחד כמי שעברו את העבירות באותו "שווי", כך שבפועל מדובר בכפל חילוט. ייאמר כי הוראת סעיף 297(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 עשויה להתיישב עם דרך פרשנות זו.

ואולם, מתקשה אני לראות כיצד בסופו של הליך, באם יוגש כנגד המשיב כתב אישום, לאחר מתן הכרעת דין בעוד שנים הרבה, יצווה בית המשפט בגזר דינו על חילוט כ-37 מיליון ₪ - הסכום שהוא שווי כלל החוזים - הן מהמשיב והן

מהחשודים שקיבלו את חוזי העבודה. מנגד, הסכומים שקיבל המשיב לידי, לכאורה, כשוחד עמומים ונדרש לנהל הליך של בירור הראיות על מנת להגיע לתוצאה מדויקת, אם בכלל.

תימוכין לעמימות זו ולחוסר הוודאות, ניתן לראות בהתנהלות המבקשת שתחילה טענה ל"שווי עבירה" בסך כ-2 מיליון ₪; שיחררה את רכבו של המשיב שהיה תפוס ברישום וכן, ויתרה על תפיסת סכום נכבד של 220,000 ₪ מהמשיב. ואילו כעת, טוענת המבקשת ל"שווי עבירה" בסך כ-37 מיליון ₪ - הכל על סמך אותן ראיות.

במצב דברים זה, ונוכח העובדה כי כתב אישום - אם יוגש - יוגש בעוד זמן רב והכרעת דין תינתן לאחר זמן רב עוד יותר; נוכח העובדה כי שווי בית מגוריו של המשיב התפוס ברישום עומד על סך של 10,325,564 ₪ (ולא כפי הערכת המבקשת הלוקה בחסר) ועל הנכס רובצת משכנתא על סך 1,172,101 ₪; ונוכח העובדה כי בכוונת המשיב לשעבד חלק מזכויותיו בנכס לצורך מימון הגנתו - מצאתי לצמצם את צו תפיסת הנכס ברישום **כך שיחול על זכויותיו של המשיב בנכס בגובה של 6 מיליון ₪ בלבד**, וזאת למשך 180 יום מהיום.

כמו כן, אני מאריך תוקף החזקת התפוסים המפורטים בנספח א' לבקשה למשך 180 יום מהיום.

ההחלטה תיכנס לתוקף ביום 6.7.16 שעה 12:00.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה לצדדים.

המזכירות תחזיר את הקלסר לידי נציג המבקשת.

ניתנה היום, כ"ז סיוון תשע"ו, 03 יולי 2016, בהעדר הצדדים.